خبر

شهید مطهری دوگانه ایرانیت و اسلامیت را برطرف کرد

محمدمهدی اسماعیلی ضمن اشاره به نقش شهید مطهری در بی‌ریزی مبانی تأسیس حاکمیت دینی تصریح کرد: ایشان با کار بزرگی که کرد نشان داد ایرانیت و اسلامیت به یک هویت نزدیک به هم تبدیل شده‌اند و در هویت مردم ایران ممزوج شده و قابل تفکیک نیستند.

به گزارش ایکنا، مراسم بزرگداشت مقام معلم و سالگرد شهادت استاد مرتضی مطهری، هفدهم اردیبهشت‌ماه با حضور محمدمهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد.

اسماعیلی در این نشست به نقش شهید مطهری در تحکیم پایه‌های تحقق حاکمیت اندیشه دینی اشاره کرد و گفت: ایشان گره‌های بزرگی را در راه تحقق حاکمیت اندیشه دینی باز کردند. اگر امروز در آستانه چهل و چهارمین سالگرد استقرار انقلاب اسلامی قرار داریم باید پایه‌های نظری تأسیس این پایه‌های فکری بود که انقلاب اسلامی را جلو برد و شهید مطهری در این جایگاه قرار می‌گیرد چون ایشان نقش کم‌نظیری در تحکیم پایه‌های فکری انقلاب ایفا کرد.

وی تصریح کرد: وقتی ایشان وارد دانشگاه تهران می‌شود به دوگانه مهم علم و دین پاسخ می‌دهد. ایشان به عنوان فرزند حوزه و تربیت‌شده مکتب امام صادق(ع) در حوزه قم، وارد دانشگاه به عنوان یکی از مظاهر اصلی تمدن جدید می‌شود و با مبنی و سلوک علمی خود نشان می‌دهد یک روحانی سنتی به‌شدت متعصب بر مبانی دینی که حاضر نیست قدمی عقب بنشیند و کمترین عقب‌نشینی را داشته باشد، می‌تواند در فضای دانشگاه حاضر شود و به ایفای نقش بپردازد. اسماعیلی خاطرنشان کرد: یکی دیگر از تلاش‌های ایشان، پاسداری از مرزهای اسلام انقلابی در برابر اسلام التقاطی است که در نهایت جان خود را در این راه تقدیم کردند.

حاکمیت دینی را در آثار برزگانی مثل ایشان دنبال کنیم.

وزیر ارشاد ادامه داد: پس از جریاناتی که در حوزه قم اتفاق افتاد که گوشه‌ای از آن در منشور روحانیت امام تبیین شده، شهید مطهری به تهران آمدند و این حضور، حضور مبارکی بود. شاید برخی که می‌خواستند درباره رهبران انقلاب قضاوت کنند امتیاز را به کسانی می‌دادند که تبعید شدند و به زندان رفتند، البته آن‌ها هم نقش مهمی داشتند، ولی

نکته‌های ناب

شیخ حسین انصاریان

منبر را باید به عالم، فقیه و آن کسی داد که دین را می‌فهمد

شیخ صدوق یک عالم کم‌نظیر، بزرگ‌زاده و به دنیا آمده به دعای امام دوازدهم(عج) است که خدا در عصر غیبت صغری به او توفیق منبر رفتن داد. شیخ حتی یک روز در کار برای دین کسل و سست نبود و خوش‌گذرانی مشروع هم نداشت. خدا چه توفیقی به این مرد داد که دو بار از قم برای گرفتن روایات از اهل حدیث به بخارا رفت. چند هزار کیلومتر راه به بخارا رفته و برگشته، به بغداد هم رفته، در قم بوده و در آخر کار هم به شهری رفته، آنجا کار آخوندی کامل می‌کرده است. یک کار آخوندی‌اش هم منبر رفتن برای مردم منطقه بود و جالب است که نمی‌گفته من چه کسی هستم! حالا منبر را باید به روضه‌خوان داد؟ نه، منبر را باید به عالم، فقیه و آن کسی داد که دین را می‌فهمد.

نقل می‌کنند امالی منبرهای ایشان است و این روایت بسیار ناب، پرمایه و پربنیان را از وجود مبارک حضرت باقرالعلوم(ع) در امالی نقل می‌کنم. حضرت فرمودند: «لَيْسَ شَيْءٌ إِلَّا وَ لَهُ شَيْءٌ يَعْدِلُهُ»؛ هیچ چیز در این عالم نیست مگر اینکه برابر، معادل و هم‌وزن داشته باشد. معنای جمله این بود که ما در عالم تک نداریم مگر سه چیز که این‌ها معادل، هم‌وزن، برابر و مساوی ندارند. «إِلَّا اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَ فَإِنَّهُ لَا يَعْدِلُهُ شَيْءٌ»؛ یکی وجود مقدس خداوند است.

دومین چیزی که در این عالم معادل ندارد «وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فَإِنَّهُ لَا يَعْدِلُهَا شَيْءٌ»؛ «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» یعنی چه؟ یعنی توحید قلبی نه لفظ «لام»، «الف» و «ه». معنی بی‌نهایتی هم در آن وجود دارد که یک‌طرفش منفی و یک‌طرفش مثبت است و ظاهرش در این عالم نمونه ندارد. «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» که ما باقر (ع) می‌فرمایند؛ همان است که حضرت رضا(ع) در نیشابور فرمودند: «بِشُرُوطِهَا وَ أَنَا مِنْ شُرُوطِهَا». اگر «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» با حالا منبر را باید نقل می‌کنم. حضرت فرمودند: «لَيْسَ شَيْءٌ إِلَّا وَ لَهُ شَيْءٌ يَعْدِلُهُ»؛

معادل و هم‌وزن ندارد. «فَإِنْ سَأَلَتْ عَلَى وَجْهِهِ لَمْ يَزْهَقْهُ فَتَرٌ وَ لَا وَنٌ يَعْدِلُهَا أَبَداً». اگر این اشک روی صورت سرازیر شد، این قیافه در آخرت نه سیاه می‌شود نه ذلیل، این قدر قیمت و ارزش دارد. این مقدمه را بیان کردم تا ارزش منبر را بدانیم. منبر و خطابه نمی‌تواند خارج از منبع و سرچشمه زلال قرآن و اهل بیت(ع) باشد.

اجتماعی بانوان صحبت و آن دوگانه را حل کرد و زنان عفیف و اصیل ایرانی وارد عرصه اجتماعی شدند و سهم مهمی در پیروزی انقلاب داشتند. از این دست دوگانه‌ها که برای تأسیس یک نظام دینی و سیاسی مهم بود موارد دیگری هم هست که شهید مطهری آن‌ها را حل و امکان شکل‌گیری حاکمیت دینی را فراهم کرد. امروز هم جامعه ما به‌شدت به نگاه و آثار این شهید نیاز دارد.

روشنفکری چه قضایی را دنبال می‌کردند ولی ایشان با کار بزرگی که کرد پاسخ این جریان را داده و نشان داد ایرانیت و اسلامیت به یک هویت نزدیک به هم‌تبدیل و در هویت مردم ایران ممزوج شده و قابل تفکیک نیستند.

وی در پایان سخنانش گفت: یکی از محورهای تجدد ناقص پهلوی، مانور روی حضور اجتماعی زنان و تقابل آن با تفکر اسلامی بود ولی شهید مطهری در آن دوره از فعالیت علاوه بر این، شهید مطهری دوگانه اسلام و ایران که برساخته یک حرکت ۱۰۰ ساله و از زمان قاجار در آثار روشنفکران نسل اول مطرح شده بود و شدیداً روی آن مانور می‌دادند را برطرف کرد و کتاب ارزشمند «خدمات متقابل اسلام و ایران» تأثیرات مهمی بر جای گذاشت. این خط در دوره رهبر حکیم انقلاب اسلامی به خوبی دنبال شد و امروز دوگانه ایرانیت و اسلامیت از میان برداشته شده است. شما دیده بودید جریان

گزارشی به مناسبت ۱۸ اردیبهشت، سالروز تشکیل «سازمان فنی و نگهداری حرم مطهر رضوی»

معمار کرمخانه ما، خانه‌ات آباد

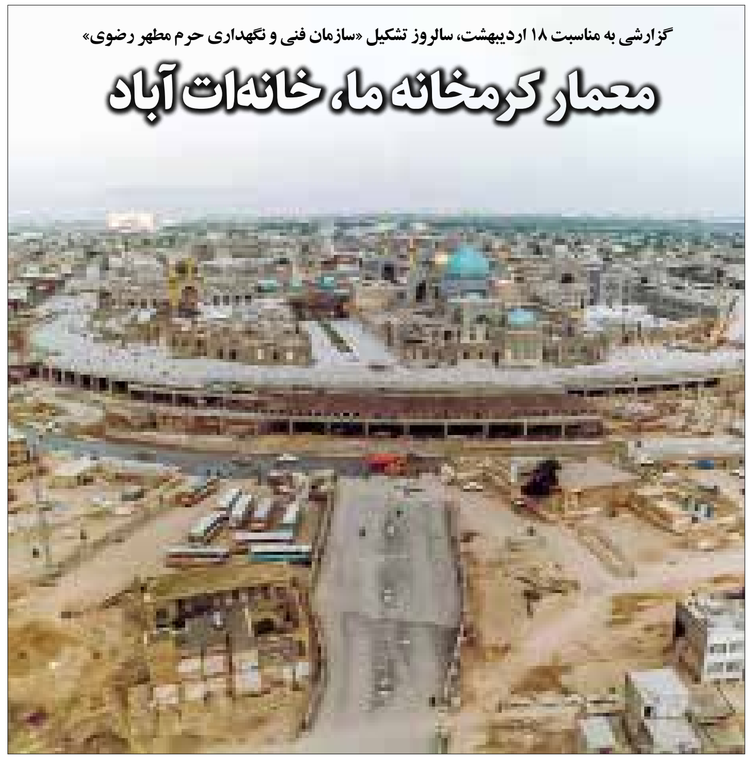

محمدحسین مروج کاشانی

آستان مبارک امام غریب، تالّو گنبد طلایی‌اش در آسمان نیلی و صحن و سرای ملکوتی‌اش از آغاز و دیرباز قبله‌گاه نیازمندان، پناه درماندگان و امید چاره‌جویان بوده و هست و از همان زمانی که خورشید با نوای نقاره‌خانه حرم مطهرش سر از افق بیرون زد، علاقه، ذوق، قریحه، ایمان و باور معماران، مهندسان، استادکاران و هنرمندان تجلی عشق و ارادتشان به امام رئوف و ضامن و ثامن شد و این دلباختگی و ارادت تا همیشه جاودان می‌ماند.

هجدهم اردیبهشت ماه سالروز تشکیل سازمان سابق عمران و توسعه حریم حرم حضرت رضا(ع) است که هم اکنون در ساختار و تشکیلات سازمانی جدید آستان قدس رضوی و حسب شرح وظایف و فعالیت تعریف شده برای آن، به «سازمان فنی و نگهداری حرم مطهر رضوی» تغییر نام داده است. به همین مناسبت، در این گزارش چگونگی تشکیل این سازمان و بیان گوشه‌ای از برخی فعالیت‌های انجام شده توسط این مجموعه در سال‌های متمادی خدمت به آستان ملکوتی حضرت رضا(ع) پرداخته‌ایم.

■ **چگونگی تشکیل این سازمان**

پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، آستان قدس رضوی از نخستین نهادها و دستگاه‌هایی بود که با دریافت پیام انقلاب اسلامی، فصل تازه‌ای از خدمت‌رسانی به مردم، زائران و مجاوران را آغاز کرد و با پیروی از تأکیدات امام خمینی(ره)، رهبر کبیر و قائد انقلاب اسلامی ایران، مقصود اصلی خود را احیا و اجرای صحیح نیات واقفان، حفظ اموال موقوفه و تلاش برای کمک به مستضعفان و توسعه خدمات عمرانی، تولیدی، فرهنگی و اجتماعی قرار داد و حرم مطهر امام رضا(ع) را به‌فراخور کردن فرصت مناسب و مطلوب زیارت برای مشتاقان، کانون و مرکز اقدامات آستان قدس رضوی شد.

پیش از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، اطراف فلکه حضرت رضا(ع) با خرید خانه‌ها، مغازه‌ها و سراها به شعاع ۳۲۰ متر از مرکز گنبد منور و مطهر رضوی، تخریب و تبدیل به فضای سبز شده بود. پس از پیروزی انقلاب اسلامی و با احساس نیاز به ارزیابی و بازنگری در طرح قبلی اطراف فلکه حضرت رضا(ع) و با هدف تأمین تسهیلات و رفاه زائران و جلوگیری از فرسایش طبیعی ساختمان‌ها و اماکن متبرکه حرم منور امام هشتم(ع)، در هجدهم اردیبهشت ماه ۱۳۶۲ شمسی، هیئت عامل و مجری طرح نوسازی فلکه حضرت رضا(ع) با تفویض اختیارات مقام منیع تولیت آستان قدس رضوی در تصمیم‌گیری و نظارت در اجرا تشکیل شد.

پس از تشکیل هیئت عامل و مجری طرح نوسازی فلکه حضرت رضا(ع) و بعد از انجام طرح کلی توسعه، تأمین فضاهای زیارتی با ساخت صحن قدس، صحن جمهوری اسلامی، بست شیخ بهایی و رواق مبارکه دارالولایه آغاز و در ادامه با نیت برآوردن دیگر نیازهای زائران، عملیات عمرانی گسترده حرم مطهر رضوی، ساختمان دارالشفاء امام(ع) و مهمانسرای حرم مطهر امام رضا(ع) پیگیری شد.

گستردگی و وسعت طرح نوسازی اطراف فلکه حضرت رضا(ع) و ضرورت تسریع در اجرا و نیز پدید آمدن مسئله با اهمیت تعمیر و نگهداری فضاهای تازه ساخته شده سبب شد در شهریور سال ۱۳۷۱ موضوع تشکیل سازمان سابق عمران و توسعه حریم حرم حضرت رضا(ع) با ادغام طرح نوسازی اطراف فلکه حضرت رضا(ع) و بخشی از وظایف و سرای ملکوتی آن از آغاز و دیرباز معاونت فنی آستان قدس رضوی به تصویب برسد. اهتمام به امورعمرانی و توسعه اماکن متبرکه به منظور رفاه هرچه بیشتر زائران و مجاوران بارگاه مطهر رضوی، ایجاد مدیریتی منسجم و واحد در امور مربوط به فعالیت‌های توسعه و تعمیر و نگهداری و بهره‌برداری از پروژه‌های جدید و نگهداری و مرمت ابنیه قدیمی در اماکن متبرکه، ارتقای کمی و کیفی سطح خدمات رفاهی و عمرانی به زائران در بارگاه مطهر حضرت رضا(ع) با بهره‌گیری از آخرین و به‌روزترین دستاوردهای علمی، پژوهشی، هنری، معماری، فنی و نگهداری و توجه به مسئله آینده‌نگری و برنامه‌ریزی بلندمدت در بارگاه منور امام هشتم(ع)، همسو کردن تمامی اقدامات انجام شده در زمینه‌های عمرانی و توسعه فضاهای زیارتی و مذهبی موجود در اماکن متبرکه حرم منور رضوی با بررسی پژوهش‌های علمی و فرهنگی و دینی روز جامعه و... از مهم‌ترین اهداف تأسیس و فعالیت این سازمان، تاکنون بوده است.

درهمین زمینه، آستان قدس رضوی در راستای گسترش آمیخته با نمادهای معناگرای هنرهای اسلامی در سازه‌های اطراف حرم مطهر رضوی طرح نوسازی، بهسازی و توسعه حرم مطهر امام رضا(ع) را به مدد دانش و همت متخصصان کارآمد، شخصیت‌های برجسته علمی و دانشگاهی و مدیران با تجربه به انجام رسانید، به‌گونه‌ای که مساحت اماکن متبرکه که از ابتدای شکل‌گیری حرم مطهر امام رضا(ع) تا پیش از پیروزی انقلاب اسلامی ایران تنها ۱۲۰ هزار مترمربع وسعت داشت به بیش از یک میلیون مترمربع افزایش یافت و حمایت‌های بی‌دریغ تولیت‌های آستان قدس رضوی و همت و تلاش‌های انجام شده، موجب شد مجموعه حرم مطهر رضوی با این زیربنای افزایش یافته و تنوعی از انواع کاربری‌های زیارتی، عبادی و مذهبی، علمی و فرهنگی، خدماتی و پشتیبانی، رفاهی و... در اختیار زائران این آستان مبارک و مقدس قرار گیرد.

در تمامی سال‌هایی که از زمان تأسیس و ارائه خدمات توسط این سازمان می‌گذرد، سازمان فنی و نگهداری حرم مطهر رضوی بازوی فنی و مهندسی مدیران عالی و به‌ویژه تولیت‌های معزز آستان قدس رضوی و مجری سیاست‌های کلان ایشان در هدایت و تأمین تسهیلات، رفاه، آسایش و آرامش زائران در حرم مطهر و پشتیبانی تخصصی و مهندسی راهبردها و برنامه‌های ایشان برای توسعه، نگهداری و بهبود مستمر مجموعه گرانقدر و ملکوتی حرم منور حضرت ثامن‌الحجج(ع) بوده است.

■ **نیم‌نگاهی به برخی فعالیت‌های انجام شده در دهه‌های اخیر**

اجرای طرح تعویض ضریح منور و مطهر مرقد حضرت رضا(ع) در اسفندماه سال ۱۳۷۹؛ اجرای طرح توسعه و گسترش حریم حرم مطهر امام هشتم(ع)؛ احداث سردرهای ورودی خیابان‌های شیرازی، طبرسی و شهید نواب صفوی؛ احداث ورودی‌های حرم مطهر رضوی مانند باب‌الکاظم(ع)، باب‌الرضا(ع)، باب‌الجواد(ع)، باب‌الهادی(ع)؛ ساخت ورودی خیابان‌های شیرازی، طبرسی، نواب صفوی؛ احداث بست‌های شیخ طوسی، شیخ طبرسی، شیخ حرعاملی، شیخ بهایی؛ ساخت و احداث صحن‌های پیامبر اعظم حضرت محمد(ص)، صحن جامع رضوی سابق و بزرگ‌ترین صحن حرم مطهر)، قدس، جمهوری اسلامی، غدیر، کوثر و حضرت امام حسن مجتبی(ع) (صحن هدایت سابق)؛ ساخت و توسعه رواق بالاسر مبارک ضریح مطهر امام رضا(ع)، احداث رواق‌های امام خمینی(ره) (بزرگ‌ترین رواق حرم مطهر)، حضرت معصومه(س) (دارالاجابه سابق)، حضرت نجمه خاتون) (دارالحکمه سابق)، دارالولایه، دارالهدایه، دارالرحمه (مربوط به زائران غیرایرانی)، دارالکرامه، رواق‌های غدیر و کوثر و...؛ انجام اقدامات زیرسطحی و احداث رواق‌های واقع در سطح زیرین فضاهای زیارتی حرم مطهر شامل رواق‌های دارالحجه(عج)، دارالمرحمه، حضرت زهرا(س)، شیخ طوسی و شیخ حرعاملی؛ بازسازی و بهسازی مقابر شیخ طبرسی، شیخ حرعاملی، مجموعه فرهنگی شیخ محمد عارف (پیر بالادرو) و انتقال مقبره شیخ قزوینی؛ ساخت مفصل‌ها و اجرای طرح عظیم زیرگذر عابر پیاده، سواره (خودرو) و پارکینگ در حرم مطهر امام رضا(ع) برای رفت و آمد زائران و تردد و پارک خودروهای زائران، مجاوران، کارکنان و خدام حرم مطهر امام هشتم(ع)؛ توسعه و بازسازی ساختمان مهمانسرای قدیمی حرم مطهر رضوی (واقع در بست شیخ حرعاملی)؛ احداث مهمانسرای جدید حرم منور رضوی (واقع در صحن غدیر)؛ احداث ساختمان بنیاد پژوهش‌های اسلامی و دانشگاه علوم اسلامی رضوی (ساختمان شماره یک و دو)، مرکز مدیریت حوزه علمیه خراسان، مجموعه مرکز همایش‌ها و نمایشگاه‌های دائمی آستان قدس رضوی؛ احداث و توسعه ساختمان جدید دارالشفاء امام(ع) (مؤسسه درمانی آستان قدس رضوی)؛ احداث و توسعه ساختمان جدید کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی؛ احداث ساختمان گنجینه‌های جدید وابسته به سازمان کتابخانه‌ها و موزه‌های آستان قدس رضوی مانند موزه مرکزی و گنجینه‌های قرآن و نفایس، فرش و...؛ مرمت و بازسازی مدرسه‌های علمیه کهن و قدیمی خیرات‌خان و میرزاجعفر واقع در بست طبرسی حرم مطهر؛ مرمت، توسعه و بازسازی مسجد صدیقی‌ها، مسجد ملاهاشم و مدرسه علمیه عالی نواب؛ تکمیل نمادسازی، کاشی‌کاری و انجام تزئینات و آرایه‌های هنری و معماری در رواق‌ها، صحن‌ها، سردرها، ایوان‌ها و... در حرم مطهر رضوی؛ توجه به بهسازی و مقاوم‌سازی بناها و اماکن متبرکه حرم مقدس امام هشتم(ع) و اجرای عملیات طرح مقاوم‌سازی ابنیه، اماکن، ساختمان‌ها، ایوان‌ها، سردرها و... در حرم مطهر رضوی مانند مقاوم سازی سردر و ایوان نقاره‌خانه و ساعت در صحن انقلاب اسلامی و سردر ساعت در صحن آزادی و سایر ابنیه موجود درحرم مطهر؛ تحکیم ابنیه و مقاوم‌سازی ساختمان مسجد جامع گوهرشاد در حرم مطهر امام رضا(ع)؛ احداث و توسعه فضای آرامستان‌های حرم منور رضوی (بهشت‌های ثامن‌الائمه ۲،۰۲۱ و حضرت زهرا(س))؛ احداث مجموعه اقامتی و پذیرایی (هتل) قصرالضیافه و مجموعه مجتمع‌های تجاری و بازارها شامل بازار مرکزی مشهد (فازیک و دو) و بازارهای غدیر، کوثر و هدایت در مجاورت حرم مطهر؛ احداث ساختمان‌های مربوط به فعالیت‌های اداری، پشتیبانی، خدماتی، انبارها و تأسیسات و... در حرم مطهر رضوی؛ نصب گیت‌های جدید در برخی از مبادی ورودی حرم منور امام هشتم(ع)؛ ساخت سرویس‌های بهداشتی ووضوخانه‌ها برای استفاده زائران؛ اجرای طرح انتقال فاضلاب و تصفیه‌خانه مربوط به حرم مطهر رضوی؛ اجرا و نصب چندین دستگاه پله‌برقی و کابین آسانسور و اصلاح و مرمت چندین مسیر تردد با ایجاد سطوح شیب‌دار (رمپ) برای رفاه حال زائران و مجاوران به‌ویژه سالمندان و توان‌یابان به منظور تسریع و تسهیل در تردد آنان در مجموعه حرم مطهر رضوی؛ احداث و راه‌اندازی چندین موتورخانه اصلی و مجموعه‌های فنی، نگهداری و تأسیساتی در حرم مطهر رضوی؛ اجرا و ساخت کانال انرژی در مجموعه حریم و اطراف حرم مطهر رضوی؛ اجرای طرح‌های مربوط به تأمین انرژی مناسب (حرارتی و برودتی) و هوای مطبوع و تأمین آب و برق مصرفی مناسب در اماکن متبرکه و ابنیه حرم مطهر امام رضا(ع) برای خدمت‌رسانی به زائران؛ اجرای طرح‌های فنی، توسعه‌ای و بهسازی مربوط به امور نورپردازی و روشنایی، امور صوتی و تصویری و شبکه‌های متنوع زیرساختی و ارتباطی در مجموعه حرم مطهر رضوی؛ احداث و راه‌اندازی ساختمان استودیوهای جدید و مجهز رادیویی و تلویزیونی حضرت صاحب‌الزمان(عج) در طبقه فوقانی ورودی باب‌السلام به صحن آزادی حرم مطهر امام رضا(ع) به عنوان بزرگ‌ترین و مجهزترین استودیوهای رادیو و تلویزیونی اعتاب مقدسه؛ اجرای چندین پروژه مربوط به طرح‌های تأسیساتی، الکتریکی، مکانیکی، عمرانی و ساختمانی، هنری و معماری و... دیگری همچون اجرای پروژه زیرسطحی شیخ بهایی، پروژه احداث موزه جامع رضوی، پروژه بهسازی روشنایی صحن‌ها، اجرای نصب پله‌برقی و کابین آسانسور در رواق دارالولایه و...را در مجموعه اماکن متبرکه حرم مطهر رضوی در دست اجرا دارد.

■ **«ضریح دل‌ها» و یادی از آن «۵۵ روز»**

یکی از مهم‌ترین طرح‌ها و پروژه‌های انجام شده توسط سازمان فنی و نگهداری حرم مطهر رضوی در طول سال‌های متمادی خدمت در این آستان مبارک اجرای طرح تعویض ضریح مطهر قدیمی (ضریح چهارم) و نصب ضریح جدید (ضریح پنجم موسوم به ضریح سیمین و زرین) روی مزار و مرقد مقدس حضرت رضا(ع) در سال ۱۳۷۹ شمسی است.

از آنجایی که مرکزیت مجموعه عظیم حرم مطهر رضوی ضریح منور و مضجع مقدس حضرت امام رضا(ع) است و هر زائری که به آستان بوسی این امام رئوف مشرف می‌شود بر خود لازم می‌داند از نزدیک این تمادِ زیارتی و رونق‌زوار را زیارت کند حفظ، نگهداری، بازسازی و مرمت کتیبه موجود بر سر در ورودی آن مبنی براینکه این ضریح وقف بوده و به صورت نصب دائم بر مضجع منور حضرت امام هشتم(ع) است، ضریح مربوط، به فضای تعیین شده در سرداب مطهر رضوی منتقل شد که یکی از سخت‌ترین امور انجام شده در اجرای این طرح و پروژه بود. تعویض سنگ مقدم مطهر امام رضا(ع) نیز از کارهای قوق‌العاده حساس این رویداد بوده است. سنگ قبلی از جنس سنگ پلاک بوده و به علت آسیب‌دیدگی و قدمت باید تعویض می‌شد. در همین زمینه، سنگ جدیدی از جنس سنگ مرمر بسیار مرغوب و به صورت یک‌پارچه کوبیک(توپر) و به وزن تقریبی پنج تن تهیه و پس از آماده‌سازی که به طرز بسیار زیبا و هنرمندانه‌ای تراش خورده بود و روی آن تاریخ ولادت و شهادت امام هشتم(ع)، حدیث شریف ثقلین و آیاتی از قرآن کریم و اشعار زیبایی از عبدالرحمن جامی (شاعرایرانی) حک شده بود، آماده نصب بر مرقد شریف رضوی شد که به دلیل اهمیت والای این بخش از عملیات، انتقال و نصب این سنگ شریف با حضور رهبر معظم انقلاب اسلامی انجام پذیرفت.

پس از انتقال بدنه و اسکلت ضریح جدید از محل کارگاه به روضه منوره، کار نصب دیواره، شبکه‌ها و سقف عرقچینی خاتم‌کاری شده که حدود هزار و ۷۰۰ کیلوگرم وزن داشت، صورت پذیرفت. یکی از کارهای اساسی و مهمی که همزمان با ۵۵ روز عملیات برداشت ضریح قدیم و نصب ضریح جدید انجام شد، بازسازی فضای داخلی روضه منوره از قبیل تعویض سنگ‌های کف حرم، ایجاد کانال‌های هوادهی، اینزولاسیون و بتن‌ریزی کف، مرمت کاشی‌ها و آینه‌کاری‌های دیوارها و سقف گنبد مطهر بوده است.

سرانجام پس از ۵۵ روز تلاش بی‌وقفه و خستگی‌ناپذیر گروه اجرایی و مسئولان اجرای این طرح و پس از ۵۵ روز انتظار انبوهی از زائران و مجاوران مشتاق و زائر عاشق و دلباخته که طی این مدت از رواق‌های اطراف، عرض ارادت خود را ابراز می‌کردند، در روز شانزدهم اسفند ماه ۱۳۷۹ مطابق با عید سعید قربان با حضور رهبر معظم انقلاب، تولیت فقید آستان قدس رضوی، جمعی از علما، روحانیون، خدام حرم مطهر امام رضا(ع) و مسئولان بلندپایه کشوری، در پیش روی مبارک روضه منوره برای عرض ارادت انبوه عظیم مشتاقان و دلباختگان و زائران ساحت مقدس سلطان سریر ارتضا قدم به بازکردن روکش‌ها و قطعات قلمزنی شده ضریح کردند. پس از بازکردن قطعات مختلف ضریح قدیمی (ضریح چهارم) با قدمت ۴۰ ساله، ضریح جواهرنشان که سال‌ها دور از منظر عموم و در چوف ضریح فولادی و ضریح طلا و نقره (یا همان ضریح چهارم) قرار داشت، نمایان شد و با توجه به کتیبه موجود بر سر در ورودی آن مبنی براینکه این ضریح جهت عمرانی آستان قدس رضوی قرار دارد. ضریح چهارم این مضجع شریف حدود ۴۰ سال بر مرقد مطهر حضرت ثامن‌الحجج(ع) قرار داشت که بر این اساس ساییدگی، قدمت و همچنین آسیب‌های وارده و نداشتن استحکام کافی در برابر حضور انبوه زائران و همچنین حادثه‌ای که در روز عاشورای سال ۱۳۷۳ شمسی خاطر ارادتمندان اهل بیت عصمت و طهارت(ع) را آزرده و صدماتی را به بدنه ضریح مطهر وارد کرد، سبب شد اندیشه‌ای که در سال‌های دهه ۶۰ شمسی در ذهن خادمان این بارگاه مطهر شکل گرفته بود، با سرعت بیشتری در دهه ۷۰ شمسی رنگ واقعیت به خود بگیرد. در همین زمینه، شکوه هنر و معماری اسلامی-ایرانی می‌طلبید بهترین هنرمندان این مرز و بوم با تمام توان، فاخرترین اثری را که می‌توانستند، بیافرینند و تقدیم ساحت مقدس سلطان سریر ارتضا کنند و طراحی، ساخت و نصب ضریح پنجم مضجع شریف و مقدس امام هشتم(ع) جلوگاه این ارادت شد.

۵۵ روز تلاش شبانه‌روزی و بی‌وقفه با زمان‌بندی دقیق برای انجام خدمات فنی و مهندسی توأم با عشق و ارادت، هنر و تخصص، اندیشه و تفکر و عنایات صاحب این روضه منوره و این قطعه از بهشت، لحظات وصف‌ناپذیری برای مسئولان، مهندسان، هنرمندان، معماران و استادکاران طرح تعویض و نصب ضریح پنجم مضجع شریف رضوی رقم زد که لحظه لحظه آن در قلب و حافظه آنان به یادگار، ثبت و ضبط شده است.

مراحل اجرایی این طرح شامل ساخت اسکلت، بدنه، شبکه‌ها، سقف، قطعات فلزکاری، قلمزنی، کتیبه‌نگاری، قطعات نقره‌ای و طلایی ضریح و سایر موارد در یکی از کارگاه‌های حرم مطهر رضوی و زیر نظر طراحان، مجریان و مسئولان آستان قدس رضوی بیش از چهار سال به طول انجامید و سرانجام با آماده شدن دیواره‌ها و قطعات اصلی برای جمع‌آوری ضریح چهارم (موسوم به ضریح شیر و شکر) و آماده‌سازی فضای روضه منوره و نصب ضریح جدید (ضریح پنجم موسوم به ضریح سیمین و زرین) بر مضجع منور حضرت رضا(ع) پس از کسب اجازه مرحوم آیت‌الله فقید طبسی(ره)، تولیت فقید آستان قدس رضوی از محضر رهبرمعظم انقلاب اسلامی و موافقت ایشان، مراحل نصب پنجمین ضریح منور و مقدس بر مرقد مطهر حضرت رضا(ع) آغاز شد. در ۱۸ دی ماه ۱۳۷۹ آیت‌الله واعظ طبسی(ره) تولیت فقید آستان قدس در نامه‌ای به رهبر معظم انقلاب اسلامی خبر اتمام مراحل ساخت ضریح جدید را اعلام کرده و از ایشان اجازه نصب ضریح جدید را خواستند. در پاسخی که بیستم دی ماه به این مکاتبه داده شد، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با این اقدام موافقت کرده و تولیت فقید آستان قدس رضوی، تاریخ ۲۴ دی ماه ۱۳۷۹ را به عنوان روز آغاز عملیات تعویض ضریح اعلام و بر فراهم نمودن زمینه‌های مطلوب و استفاده از همه ابزارها و امکانات برای انجام این امر تأکید کرد. در ابتدای کار اقدام به غبارروبی (ضریح پنجم موسوم به ضریح سیمین و زرین) روی مزار و در حالی‌که همگی روپوش‌های سبزرنگ بر تن داشتند، برای تأمین فضای سبز مناسب و... به همراه اجرای چندین پروژه مختلف عمرانی و ساختمانی، هنری و معماری، فنی و تأسیساتی در خارج از مجموعه حرم مطهر رضوی و در سطح شهر مقدس مشهد داستان‌ها و مناطق مختلف کشور (تهران، قم، طبس و...) و اجرای چندین پروژه برون مرزی در برخی از کشورهای خارجی از مهم‌ترین اقدامات این سازمان در مدت فعالیت آن در دهه‌های اخیر به شمار می‌رود. ضمن اینکه این سازمان هم اکنون پروژه‌های متعدد عمرانی و ساختمانی، فنی و تأسیساتی، هنری و معماری و... دیگری همچون اجرای پروژه زیرسطحی شیخ بهایی، پروژه احداث موزه جامع رضوی، پروژه بهسازی روشنایی صحن‌ها، اجرای نصب پله‌برقی و کابین آسانسور در رواق دارالولایه و...را در مجموعه اماکن متبرکه حرم مطهر رضوی در دست اجرا دارد.

ساختمانی، هنری و معماری، فنی و نگهداری، تأسیساتی و... در مجموعه بارگاه مطهر حضرت ثامن‌الحجج(ع)؛ اجرای عملیات گل‌آرایی و زیباسازی بارگاه ملکوتی حضرت رضا(ع) در وروی‌ها، صحن‌ها، بست‌ها، ایوان‌ها و... در مناسبت‌های مذهبی، دینی و ملی، اعیاد و جشن‌های ملی و مذهبی و محوطه‌سازی

محدودیتی که به یک فرصت بدل شد

تلاش‌های بی‌وقفه خدمت در شرایط کرونایی

با شیوع و انتشار ویروس منحوس کرونا از اواخر سال ۱۳۹۸ و با توجه به رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی و جلوگیری از انتشار و شیوع بیشتر این بیماری ناشناخته و به منظور تأمین سلامتی و ایمنی تشرف زائران، محدودیت‌هایی در اماکن متبرکه مذهبی و دینی پیش آمد که با توجه به تأکید رهبر معظم انقلاب اسلامی در حکم انتصاب تولیت آستان قدس رضوی مبنی بر حفظ و نگهداری گنجینه گرانبهای هنر و معماری حرم مطهر و تأکید و اهتمام تولیت آستان قدس رضوی بر رعایت این موضوع، این محدودیت‌ها تبدیل به فرصت مناسبی برای انجام اقدامات اساسی و مهمی از اواخر سال ۱۳۹۸ تاکنون در انجام امور مربوط به مرمت، بهسازی، حفظ و نگهداری این گنجینه گرانسنگ و میراث ارزشمند ملی و مذهبی در حرم مطهر امام رضا(ع) شد.

تشرف پیوسته زائران در حرم مطهر کمتر فرصتی را برای اصلاح و بازسازی و تنظیف کامل نماها به‌ویژه صحن‌های قدیمی به دست می‌داد که این مهم در فرصت ایجاد شده در دوران محدودیت‌های کرونایی حاصل شد.

پرداخت و ترمیم خشت‌های طلای ایوان صحن‌های انقلاب و آزادی؛ بازسازی و پرداخت سنگ‌های بدنه، آزاره‌ها و ستون‌های سنگی ایوان‌ها؛ شست‌وشو و بازسازی چارکه‌ها و کاشی نماها؛ جایگزینی سنگفرش‌های شکسته و آسیب‌دیده؛ انجام اصلاحات هنری و معماری و زیباشناختی؛ انجام اصلاحات فنی و مهندسی؛ بازسازی شبکه توزیع برق و روشنایی و هوشمندسازی آن؛ اصلاح فیوزها و تابلوهای برق و خطوط توزیع برق همراه با بازسازی تزئینات و آرایه‌های موجود در مسیر؛ تعویض سیم‌کشی‌ها و... از مهم‌ترین این اقدامات بوده است به‌گونه‌ای که حدود ۳۵۴ هزار و ۵۰۰ نفرساعت درجریان این اقدامات فعالیت کرده‌اند. مجموعه این فعالیت‌ها از ساختار ضریح مطهر امام هشتم(ع) به عنوان شریف‌ترین بخش این قطعه از بهشت آغاز و به‌تدریج به گوشه گوشه صحن و سرای ملکوتی حرم مطهر حضرت رضا(ع) گسترده شد که در این گزارش به برخی از این اقدامات اشاره شده است.

رفع معایب و آسیب‌های بصری نماهای هنری و تزئینات حرم مطهر رضوی، مرمت اساسی ضریح مطهر و مقدس حضرت رضا(ع)، اصلاح و مرمت آرایه‌ها در رواق توحیدخانه، مرمت درهای طلایی و چوبی و رنگ‌آمیزی دوباره آن‌ها، بهبود و بهسازی کاشی‌کاری‌ها و سنگفرش صحن‌ها، اصلاح تأسیسات و زیرساخت‌های محدوده رواق‌های مرکزی حرم مطهر، تکمیل کتیبه‌های هنری رواق‌ها و... به موازات فعالیت‌های عادی و جاری نظیر پروژه مربوط به گلدسته‌های صحن پیامبر اعظم حضرت محمد(ص)، نورپردازی صحن غدیر، توسعه